

ДИМИТЪРЪ ГЮЗЕЛЕВЪ

**ПЪРВИТЪ
ЛЪЧИ
НА
СВОБОДАТА**

СКОПИЕ 1941

На г. Васил Бучков
и чай-добрѣ мушова
24-VII-941 Скопје *Гюзелев*

ДИМИТЪРЪ ГЮЗЕЛЕВЪ

**ПЪРВИТЪ
ЛЪЧИ
НА
СВОБОДАТА**

СКОПИЕ 1941

Печатница „Крайничанецъ“ А. Д. – Скопие

ИСТОРИЧЕСКОТО ЗНАЧЕНИЕ НА ПЪРВИЯ НАЦИОНАЛЕНЪ СПОРТЕНЪ СЪБОРЪ

Освободена отъ робскитѣ вериги, македонската душа съ стихийна радостъ възвестява престоящитѣ велики тържества въ сѣбота и недѣля на първия националенъ и спортенъ съборъ. На тоя исторически день ще се стече младо и старо, мъже и жени, въ строенъ и дисциплинаренъ редъ, съ смѣла българска стѣпка и борчески духъ, за да докажатъ, че ще вървятъ по стѣпките на нашитѣ велики безсмъртни национални борци. Ние се събираме, ние устройваме небивалъ националенъ съборъ на всички здрави българи, защото събора, съвещанието, съгласяването на нашитѣ възгледи въ една наша воля е било винаги нужно и полезно въ нашата история, когато съ били предъ народа ни тежки или тържествени моменти. Сборътъ и сговорътъ сѣ наши исторически ценности

Когато въ днитѣ на създаването на нашата българска държава словено-българскитѣ племена се събраха, съюзиха се и решиха да нападнатъ смѣло Солунъ, за да усвоятъ Македония и да я направатъ наша вѣчна родина. Ние днесъ следимъ решително тѣхнитѣ стѣпки и се събираме, да подчертаемъ още единъ пътъ, че сме навѣки привързани за нашата родна грѣдь, свързани вѣчно за нея съ пламъка на горещи родолюбци, съ силата на безпирмерната саможертва за нея.

Когато желѣзниятъ нашъ ханъ Аспарухъ събра воята славна дружина и на събора реши да тури

основитѣ и началото на българската държава, той ни завеща великия нашъ националенъ идеалъ-обединението на всички българи отъ Добруджа до Охрида синъ. И ние днесъ се събираме за да потвърдимъ това велико завещание и тръгнемъ по неговитѣ стъпки при горещото си желание да видимъ всички българи освободени и обединени подъ славния скиптеръ на българския тронъ.

Когато нашия славенъ и великъ народенъ учителъ и първъ националенъ епископъ Климентъ Охридски събра въ първия националенъ съборъ въ Охридъ 3500 ученика, той имъ възвести основитѣ на нашата национална наука: български езикъ въ черквитѣ, като изхвърли гърцкия, българска книга, българска литургия, българска просвѣта и българска култура. Ние сме горди, че днесъ следимъ неговата народна наука, защото на събора ще възвестимъ нашата непреклона воля за национална просвѣта, за национална култура, за национално правосудие и за национализиране на всички обществени проявления.

Когато храбриятъ наш народенъ монархъ царъ Самуилъ събра народа и му истъкна въ каква опасностъ се намира нашата държава отъ византизъма, който бѣше раслабилъ българския националенъ духъ, той заяви съ своя четърдесетъ годишенъ двобой съ гърцитѣ, че безъ здрава опора въ народа и безъ здравъ национализъмъ нѣма мощна и яка държава, спасавайки така държавата отъ пропастъ. Ние днесъ съ възхищение следимъ неговитѣ стъпки, защото на събора ще дадемъ величанственъ изразъ на нашия Самуиловъ национализъмъ и държавничество, за да се опълчимъ противъ всѣко поражение, колебание и невѣра въ величието на българската нация и въ нейната историческа мисия.

Когато великия нашъ социаленъ реформаторъ и идеологъ попъ Богомилъ съ свойтъ социални апостоли събра народа и му възвести, че въ дър-

жавата сж се навъдили спекуланти, лихвари земе-
владелци, развратници и лжжедуховници, той гром-
ко викна, че нашата държава ще се спаси само
ако се освободи отъ такива и ако се уреди по
пжтя на една селска социална правда. Ние смѣло
газимъ по стжпкитѣ на нашитѣ славни богоми-
ловци, защото съ събора ще възвестимъ единъ здравъ
високъ народенъ моралъ, който ще вдъхноява всѣки
нашъ общественикъ, за да се потвърди жизнената
нужда отъ въдворяването на една социална правда,
защото само така ще изпълнимъ дълга си предъ
историята и ще сме готови да дадемъ живота си
предъ олтаря на отечеството.

И когато се събраха нашитѣ революционери
Дѣлчевъ, Груевъ и много други и на първия рево-
люционенъ съборъ основаха славното македонско
освободително движение, тогава еднодушно се ма-
нифестира народната воля за българска свобода
и за унищожаване на всѣка тирания. Този борчески
духъ и непреклонима воля за златна свобода кипи
и днесъ въ нашитѣ гърди, и когато се ние съби-
раме тържествено на националенъ и спортенъ съборъ,
ние ще възвестимъ, заедно съ всички национални
герои, че ще пазимъ и че ще изграждаме нашата
свобода съ сжщата сила и воля, защото следимъ
славнитѣ стжпки на нашитѣ безсмъртни револю-
ционери, чийто свещенъ заветъ изпълнихме

Ето защо нашиятъ първъ националенъ и спортенъ
съборъ ще бжде първата величанствена манифеста-
ция на нашитѣ народни добродѣтели-безграничната
ни любовъ къмъ родната грѣдь, здравия български
национализъмъ, народния моралъ, социалната правда,
националната култура, националнитѣ ни идеали за
обединение на всички българи и борческия духъ-
който народни двбродѣтели ще издигнемъ на този
съборъ като мощно знаме за престоящата ни твор-
ческа работа, заставайки на фронта на държавата,
и за назидание на бждещитѣ поколѣния.

Това ни завещаха нашите национални герои и
ние ще вървим смъло по техните свещени стъпки!

Печатано въ в. „Цъл. България“ 9-X-1941 г.
Говорено по радио Скопие на 8-X-1941 г